

**ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම්
කර්මාන්තශාලාවල අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය**

එච්.එම්.ටී.ඩී හේරත්¹

රෙදිපිළි යනු මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාවයකි. එම මූලික අවශ්‍යතාවය ඉටු කරන ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රය ඇඟලුම් කර්මාන්තයයි. තවද එය රටට විශාල අපනයන ආදායමක් ගෙනදෙයි. ජනගහනයේ වර්ධනයෙන් දේශීය හා ගෝලීය වශයෙන් රෙදිපිළි නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය කාලයක් සමඟ වේගයෙන් වැඩිවෙමින් පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඝන හා ද්‍රව අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහ වැඩිවීමත් එම අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදා හැරීමෙන් සිදුවන පාරිසරික බලපෑම වැඩි වී තිබේ. හානිකර රසායනික ද්‍රව්‍ය , ජෛව හානියට ලක් නොවන ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය , අපජලය , රොන්මඩ වායු අපද්‍රව්‍ය, රෙදි, නූල් වැනි ඝන අපද්‍රව්‍ය බොහෝ ප්‍රමාණයක් ඇඟළුම් කර්මාන්තශාලා අපද්‍රව්‍ය ලෙස පරිසරයට මුදාහැරේ. තවද මෙරට ඇඟලුම් කර්මාන්ත කුඩා, මධ්‍ය හා මහා පරිමාණ ලෙස ව්‍යාප්තව ඇත. ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පවතිනුයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම්ශාලාය. ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම්ශාලාවලින් පිටවන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය යන පර්යේෂණ ගැටලුව මුල්ව සිදු වූ මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වූයේ ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටි කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම් ශාලාවලින් පිටවන ඝන හා ද්‍රව අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ආයතනයක ප්‍රධානීන් මෙන් ම සේවකයින්ට අවශ්‍ය පූර්ණ දැනුම ලබා දීමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම, එම කර්මාන්තවලින් නොදැනුවත්වම ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය මොනවාද යන්න ඔවුන්ටද තහවුරු කර දීම, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමට නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම යනාදියයි. මෙහිදී යොදාගත් පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වන්නේ ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පිහිටි කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම්ශාලාවල කළමනාකරුවන් සිය දෙනෙකුගෙන් සමන්විත නියැදියක් සරල සසම්භාවී නියැදි ක්‍රමය භාවිතයෙන් තෝරා ගැනීමයි. පර්යේෂණයට අවශ්‍ය දත්ත ලෙස තෝරාගත් නියැදි පිරිසට ප්‍රශ්නාවලියක් සහ සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් යොදාගත් දත්ත ප්‍රාථමික දත්ත ලෙස භාවිතා කෙරීය. ද්විතීයික දත්ත ලෙස සාහිත්‍ය විමර්ශන, අන්තර්ජාල තොරතුරු භාවිතා කෙරීය. තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට වගු, ප්‍රස්තාර, සිතියම් ආදිය යොදා ගන්නා ලදී. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල වනුයේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ඇඟලුම් කර්මාන්තශාලාවලින් පිටවන අපද්‍රව්‍ය මගින් විශාල පරිසර හානියක් සහ මිනිසුන්ට මෙන් ම සත්වයින්ටද ස්වසන රෝග, බෝනොවන රෝග වැළඳෙන බවයි. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම එම ආයතන කළමනාකරුවන් සහ සේවකයන්ට ද හඳුන්වා දීම, ඊට නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් පෙන්වා දීම නිර්දේශ ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැක උක්ත කරුණු සියල්ලම විමසීමේදී නිගමනය කල හැක්කේ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ රෙදිපිළි කර්මාන්තවලින් ඉවතලන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කරගැනීමෙන් විශාල පාරිසරික ප්‍රතිලාභයක් මෙන් ම ආයතනයට විශාල ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට හැකි වන බවත්ය.

මූල්‍ය පද - අපද්‍රව්‍ය, කළමනාකරණය, ඇඟලුම් ශාලා, කළමනාකරුවන්, කුඩා

¹ ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලය.
thiwankadilrukshih@gmail.com